

LAB. 5.	Temat ćwiczenia: Środek ciężkości i warunki równowagi samolotu	Data:
	Imię i nazwisko:	Grupa:

Cel ćwiczenia:

Celem zajęć jest wyznaczenie położenia środka ciężkości samolotu Zlin 142 na podstawie wartości reakcji podwozia i określenie tego położenia w jednostkach liniowych, jak i w procentach MAC skrzydła. Ćwiczenie pomoże w zrozumieniu, w jaki sposób przesunięcie środka ciężkości wpływa na równowagę podłużną samolotu. Dodatkowym elementem jest porównanie wyników uzyskanych bez korekty nachylenia kadłuba z wynikami uwzględniającymi to pochylenie, co pozwala ocenić, jak duży błąd może wnieść niewypoziomowanie samolotu podczas pomiarów.

1 Dane wejściowe (dane stałe samolotu) :

Parametr	Oznaczenie	Wartość	Jedn.
Datum	-	Przegroda ogniowa	-
Położenie LEMAC	$LEMAC$	2.065	m
Średnia cięciwa aerodynamiczna	MAC		m
Kąt pochylenia kadłuba	θ		°

Reakcje podwozia – pilot 80kg + paliwo 29kg			
KOŁO	Oznaczenie	Wartość	Jedn.
Przednie	RN	214	kg
Główne prawe	R_{MR}	313	kg
Główne lewe	R_{ML}	313	kg

Reakcje podwozia – pilot 80kg+ pasażer 75kg+paliwo29kg			
KOŁO	Oznaczenie	Wartość	Jedn.
Przednie	RN	211	kg
Główne prawe	R_{MR}	351	kg
Główne lewe	R_{ML}	351	kg

Reakcje podwozia – pilot 80kg + pasażer 75kg+paliwo 70kg + ładunek 20			
KOŁO	Oznaczenie	Wartość	Jedn.
Przednie	RN	157	kg
Główne prawe	R_{MR}	409	kg
Główne lewe	R_{ML}	709	kg

2 Wyniki pomiarów

Ramiona podwozia			
KOŁO	Oznaczenie	Wartość	Jedn.
Przednie	X_N		m
Główne prawe	x_{MR}		m
Główne lewe	x_{ML}		m
Główne	x_M		m

Parametr	Oznaczenie	Wartość	Jedn.
Położenie aerodynamicznego środka skrzydła	x_w		m
Położenie aerodynamicznego środka usterzenia	x_t		m

3 Obliczenia

Całkowity ciężar:

$$W = RN + R_{ML} + R_{MR} = \dots\dots\dots$$

Odległość między podwoziem:

$$d = x_M * x_N = \dots\dots\dots$$

Obliczenia środka ciężkości (bez korekty):

$$x_{CG} = \frac{RN \cdot x_N + (R_{ML} + R_{MR}) \cdot x_M}{W} = \dots\dots\dots$$

Przeliczenie na %MAC

$$\%MAC = \frac{x_{CG} - LEMAC}{MAC} \cdot 100\% = \dots\dots\dots$$

Obliczenia środka ciężkości (z korektą):

Skorygowana reakcja przedniego podwozia:

$$RN^k = RN \cdot \cos(\theta) + W \cdot \sin(\theta) \frac{x_{CG}}{d} = \dots\dots\dots$$

Obliczenia środka ciężkości (z korektą):

$$x_{CG}^k = x_M - \frac{RN^k}{W} \cdot d = \dots\dots\dots$$

Skorygowany %MAC

$$\%MAC = \frac{x_{CG}^k - LEMAC}{MAC} \cdot 100\% = \dots\dots\dots$$

Błąd wynikający z niepoziomego ustawienia samolotu

$$\Delta x_{CG} = x_{CG} - x_{CG}^k = \dots\dots\dots$$

4 Wnioski